

**Handläggare**  
Clas Cederlid  
Telefon: 08-50823326

**Till**  
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd  
2024-04-25

## Riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism

Yttrande till kommunstyrelsen

### Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

### Sammanfattning

Stockholm stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism antogs av Kommunfullmäktige 2016. Stadsledningskontoret har nu tagit fram förslag till reviderade riktlinjer. Riktlinjerna har uppdaterats med en ny struktur för stadens arbete mot våldsbejakande extremism och med en tydligare beskrivning av roll- och ansvarsfördelningen i arbetet. I de nya riktlinjerna finns ett ökat fokus på förebyggande arbete mot de hot som kan komma från ensamagerande gärningspersoner och på extremism i online-miljöer.

Ett strukturerat arbete mot våldsbejakande extremism är en viktig del av stadens samlade brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete med det övergripande målet att Stockholm ska vara en trygg och säker stad. Stadsdelsförvaltningen tycker att riktlinjerna är väl formulerade och gör bedömningen att de är viktiga för att stadens alla verksamheter ska ha en gemensam grund och struktur för arbete mot våldsbejakande extremism.

### Ärendet

Att Stockholm ska vara en trygg och säker stad är det övergripande målet för stadens samlade brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Ett strukturerat och målmedvetet arbete mot våldsbejakande extremism är en del av detta mål. Stockholms stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism är ett styrdokument som anger inriktning för stadens arbete och som tydliggör ansvarsfördelning för stadens nämnder och bolagsstyrelser utifrån gällande lagar och ansvarsområden.

Stockholms stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism antogs av Kommunfullmäktige 2016. Stadsledningskontoret har nu tagit fram förslag till reviderade riktlinjer med en ny struktur för stadens arbete mot våldsbejakande extremism. Den nya strukturen är i linje med stadens Trygghetsprogram och de krav som ställs i *Lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (2023:196)*. De nya riktlinjerna innehåller ett ökat fokus på förebyggande arbete mot det hot som kommer från ensamagerande gärningspersoner och från extremism i online-miljöer. De har även uppdaterats med en tydlig beskrivning av ansvar och roller kopplat till stadens olika insatser i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Arbetet mot våldsbejakande extremism behöver ske i samverkan och med flera olika åtgärder som bedrivs parallellt. I riktlinjerna delas arbetet upp i förebyggande arbete och riktade sociala insatser. Genom att dela in arbetet i förebyggande och riktade sociala insatser tydliggörs roller, ansvar, mål och uppföljning underlättas. Uppdelningen åskådliggör vad som ingår i arbetet mot våldsbejakande extremism och bidrar till att tydliggöra vad nämnder och bolag kan göra inom sitt verksamhetsområde. De uppdaterade riktlinjerna innehåller även konkreta exempel på stöd och insatser i stadens arbete mot våldsbejakande extremism.

Exempel på förebyggande arbete kan vara olika föräldrastödsprogram, uppsökande fältarbete, råd och stödsamtal till föräldrar, vårdnadshavare och unga. Ett aktivt arbete mot extremistisk propaganda så som att främja demokratiska värderingar i skolan och på mötesplatser för unga, stärka medbetare och föräldrars hantering av rasistiska uttalanden och alternativa fakta, lyfta samtal och diskussioner kring komplexa kontroversiella frågor med ungdomar. Som förebyggande arbete behövs även samverkan med civilsamhället i form av exempelvis nattvandring, mentorskap för unga, rådgivning, samverkan mellan socialtjänst och lokala föreningar.

Riktade sociala insatser behöver ges till personer som är sårbara för rekrytering eller radikaliserings till våldsbejakande extremism och personer som behöver stöd för att lämna våldsbejakande extremistiska miljöer och återintegreras i samhället. Exempel på insatser kan vara samverkansmöten med Redex, samlokaliserade socialsekreterare hos polis, kontaktperson, kvalificerad kontaktperson eller särskilt kvalificerad kontaktperson, skolsociala team, Jobbtorg Stockholms arbete med unga och unga vuxna som befinner sig i riskzon för eller i kriminalitet, Sociala insatsgrupper och avhopparverksamhet.

I riktlinjerna beskrivs även stadens stödstruktur i arbetet mot våldsbejakande extremism och samverkan med externa aktörer som

säkerställer att verksamheter i staden har tillgång till kunskap, effektiva verktyg och goda kontaktvägar.

I enlighet med stadens Trygghetsprogram ska samtliga stadsdelsnämnder utveckla arbetet mot våldsbejakande extremism enligt de processer som beskrivs och i enlighet med de krav som ställs i Lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (2023:196). Detta innebär bland annat att stadsdelsnämnderna ska ta fram en årlig lägesbild och ta fram passande åtgärdsplaner som kopplas till stadens samverkansöverenskommelse med polisen. Socialnämnden, Utbildningsnämnden, Arbetsmarknadsnämnden, Kulturnämnden och Idrottsnämnden ska även fortsättningsvis ta fram särskilda handlingsplaner mot våldsbejakande extremism, men framöver bara vartannat år.

Uppföljning av riktlinjerna ska genomföras inom ramen för den ordinarie uppföljningen av kommunfullmäktiges mål och budget. Utifrån facknämndernas och stadsdelsnämndernas rapporterade underlag ska kommunstyrelsen vartannat år sammanställa en särskild nulägesrapport om hur arbetet mot våldsbejakande extremism fortskrider och presentera denna för kommunfullmäktige.

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhälle och service. De fackliga organisationerna informerades i förvaltningsgruppen den 16 april 2024.

### **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Ett väl samordnat och tydligt agerande mot våldsbejakande extremism är en prioriterad fråga i Stockholms stad.

Våldsbejakande extremistmiljöer utgör ett hot mot samhällets grundläggande struktur och dess styrelseskick och på så sätt ett hot mot demokratin. Arbetet mot våldsbejakande extremism ställer krav på ökad kunskap, konkreta och riktade åtgärder samt en väl utvecklad samordning såväl inom Stockholms stad som mellan staden och andra berörda aktörer.

Stadsövergripande riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism bidrar till att säkerställa stadens förmåga att förebygga och försvåra våldsbejakande extremism. Riktlinjerna redogör för strukturen i stadens arbete och tydliggör ansvarsfördelning för stadens nämnder och bolagsstyrelser utifrån gällande lagar och ansvarsområden. De uppdaterade riktlinjerna bidrar vidare till att förtydliga stadens utbud av stöd och insatser i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Stadsdelsförvaltningen ser det som viktigt att stadens riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism överensstämmer med stadens

övergripande struktur och arbetssätt och att de uppdateras med hänsyn till hur extremistmiljöerna och vägarna till radikalisering har utvecklats under de senaste åren.

Stadsdelsförvaltningen gör bedömningen att riktlinjerna är viktiga för att stadens alla verksamheter ska ha en gemensam grund och struktur för arbetet mot våldsbejakande extremism.

Lee Orberson  
stadsdelsdirektör  
Hägersten-Älvsjö  
stadsdelsförvaltning

Linda Palo  
avdelningschef  
Hägersten-Älvsjö  
stadsdelsförvaltning

### **Bilagor**

Remissunderlag Riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism

## Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2024-04-09
Linda Palo, avdelningschef	2024-04-09